

زیر نظر
سید علی اصغر میرباقری فرد

ترجمه رساله قشیریه

بوعبد بن احمد العثماني

تصحیح

سیده مریم روضاتیان؛ سید علی اصغر میرباقری فرد

اعضای هیأت علمی دانشگاه اصفهان

سرشناسه	: قشیری، عبدالکریم بن هواز، ۳۷۶-۴۶۵ ق. Qushayri, al-Karim ibn Hawazin
عنوان قراردادی	: الرسالة القشيرية. فارسی
عنوان و نام پدیدآور	: ترجمه رساله قشیریه / [عبدالکریم بن هواز قشیری] [مترجم ابوعلی حسن بن احمد سمانی] مصلحان سیدعلی اصغر میرباقری فرد، سید محمد، روضاتیان.
مشخصات نشر	: تهران: نشر سخن، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۹۶۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۸۰۷-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: عرفان — متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: Mysticism — Early works to ۲۰ th century
موضوع	: تصوف — متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: Sufism — Early works to ۲۰ th century
موضوع	: نثر فارسی — قرن ۵ق.
موضوع	: Persian prose literature — ۱۱ th century
شناسه افزوده	: عثمانی، حسن بن احمد، قرن ۵ق، مترجم
شناسه افزوده	: میرباقری فرد، سیدعلی اصغر، ۱۳۴۲-، مصحح
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶: ۵۰۴۱ BP۲۸۲/۷
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۸۵۴۷۳

انستگاه اصفهان   انتشارات سخن   قطب علمی تحقیق
در متون حکمی و عرفانی

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه،

خیابان وحید نظری، شماره ۴۸

فکس: ۶۶۴۰۵۰۶۲

www.sokhanpub.ir

E.mail: sokhanpub@yahoo.com

Instagram.com/sokhanpublication

Telegram.me/sokhanpub

مجموعه تحقیقات عرفانی

۱۲

زیر نظر

سید علی اصغر میرباقری فرد

ترجمه رساله قشیریه

ابوعلی بن احمد العثماني

تصحیح

سیده مریم روضاتیان؛ سید علی اصغر میرباقری فرد

چاپ اول: ۱۳۹۶

لیتوگرافی: صدف

چاپ: مهارت

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۸۰۷-۶

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۶۶۹۵۳۸۰۵ و ۶۶۹۵۳۸۰۴

سرآغاز

ای نام تو بهترین سرآغاز   بی نام تو نامه کی کنم باز

حکمت و عرفان اسلامی میراث گرانبهای فرهنگ اسلامی است که از زمان پیدایش تا کنون تاریخی پرفراز و نشیب را پشت سر گذاشته و امروز سرمایه‌های ارزشمند خویش را با سخاوت به ما سپرده است. زمانی می‌توانیم از این گنجینه بزرگ علمی و فکری بهره کافی ببریم که ذخایر آن را بخوبی بشناسیم و با شیوه‌های علمی در آن متون تحقیق کنیم. امروز دامنه پژوهش‌های عرفانی سخت گسترش یافته و شمار زیادی از علل فصل در زمینه‌های مختلف از جمله تاریخ، مبانی، آثار، شخصیت‌ها، تصحیح متن و زبان عرفانی به تحقیق مشغولند و یافته‌های خویش را در قالب مقاله، کتاب و این نامه ارائه می‌کنند. به دلایل زیر ضروری است هم شمار این پژوهش‌ها افزایش یابد، هم از جهت کیفی این فعالیت‌ها سامان پذیرد:

۱. ابعاد عرفان اسلامی منوع و متعدد است و پژوهش‌های عرفانی از جهت کمی نتوانسته همه مسائل و مبانی عرفان اسلامی را در بر گیرد.
  ۲. بخش زیادی از پژوهش‌های عرفانی هدفمند نیست و حول محور توانایی و علاقه پژوهشگران به صورت پراکنده شکل می‌گیرد.
  ۳. بخشی از پژوهش‌های عرفانی روشمند نیست و به نتایج تازه‌ای نمی‌انجامد.
  ۴. به سبب امکان انجام تحقیقات میان‌رشته‌ای در این قلمرو تحقیقی نیازهای جدیدی احساس می‌شود. بنابراین، برای رفع این نیازها و در نظر گرفتن مقتضیات جدید باید اهداف تازه‌ای را تعریف کرد و برای تحقق آنها کوشید.
- اگر تحقیقات عرفانی آسیب‌شناسی شود و مقتضیات جدید در کانون توجه قرار گیرد، این حقیقت بخوبی معلوم می‌شود که مانند بسیاری از عرصه‌های علمی و تحقیقی، تحقیقات انفرادی و کوشش‌های شخصی هرچند در جایگاه خود با ارزش و سودمند است، برای تحقق اهداف بزرگ کافی نیست. برای رفع این کاستی ضرورت دارد مراکز تحقیقی با برنامه‌های مشخص و دارای اهداف روشن شکل گیرد و با سامان بخشیدن به فعالیت‌های علمی در این حوزه آنها را هدفمند سازد و تحقیقات گروهی را رونق بخشد.

قطب‌های علمی از جمله مراکز تحقیقی به شمار می‌روند که برای انجام تحقیقات گروهی و هدفمند شکل گرفته‌اند. قطب علمی تحقیق در متون حکمی و عرفانی

دانشگاه اصفهان از سال ۱۳۸۴ فعالیت خود را برای انجام تحقیقات عرفانی بر اساس برنامه‌ای مصوب آغاز کرد. در این برنامه برای تصحیح متون عرفانی و تحقیق در آنها اهداف مشخصی تعریف شده و برای تحقق این اهداف فعالیت‌های قطب شکل گرفته است. بر این اساس همکاران محقق در دانشگاه‌های کشور طرح‌های زیادی را پیشنهاد کرده‌اند که تا کنون بیش از پنجاه طرح به تصویب رسیده و شماری از آنها پایان یافته و شمار دیگری در حال اجرا است.

قطب علمی در جهت گسترش فعالیت‌های علمی سامان یافته، با بسیاری از مراکز علمی، تحقیقی تعامل و رابطه علمی برقرار و در انجام طرح‌های پژوهشی و نشر یافته‌های تحقیقی همکاری خود را با آنها آغاز کرده است.

انتشارات سخن با امضای تفاهم‌نامه‌ای با قطب علمی توافق کرده‌اند که بخشی از تحقیقات عرفانی قطب را در مجموعه‌ای با عنوان **مجموعه تحقیقات عرفانی منتشر سازند**. تا کنون در این مجموعه آثار زیر انتشار یافته است:

۱. «بیان التنزیل» عربی: سفی؛ ۱. «کشف الحقایق» عزیز نسفی؛ ۳. «الرساله القشیریة» ابوالقاسم عبدالکریم بن هوان تشیری؛ ۴. «شرح فصوص الحکم» عقیف‌الدین تلمسانی؛ ۵. «تفسیر عرفانی منسوب به امام صادق (ع)»؛ ۶. «منطق الاسرار بیان الانوار» روزبهان بقلی؛ ۷. «فیه منافع» بلال‌الدین محمد بلخی؛ ۸. «کشف الاسرار و مکاشفات الأنوار» روزبهان بقلی؛ ۹. «فتح مفتاح الغیب» محمد بن قطب‌الدین الازنیقی؛ ۱۰. «نصوص الخصوص فی ترجمه الفصوص» رکن‌الدین مسعود شیرازی (مشهور به بابا رکتا)؛ ۱۱. «تبیین التمامات و تعیین الدرجات» تألیف رکن‌الدین علاءالدوله سمنانی.

دوازدهمین کتاب از این مجموعه «ترجمه رساله قشیری» از ابوالعلم بن احمد العثماني است که همراه با مقدمه و فهرس نشر می‌یابد.

از حضرت باری تعالی و تقدس، توفیق می‌طلبیم که این مجموعه هر روز پربارتر شود و در معرفی میراث عرفان اسلامی مؤثر افتد.

قطب علمی تحقیق در متون حکمی و عرفانی

سید علی اصغر میرباقری فرد

انتشارات سخن

علی اصغر علمی

باسمه تعالی

پیشگفتار

سیر تالیف آثار عرفانی از سده دوم هجری آغاز شد. از سده سوم شمار و تنوع آنها فزونی یافت و در دهه های بعد پویا و پرثمر ادامه پیدا کرد. حاصل این جریان بزرگ فکری و فرهنگی تبدیل گریں مجموعه بزرگی از تالیفات متنوع عرفانی است که به عنوان یک میراث بزرگ علمی و فرهنگی در اختیار ما قرار دارد.

آثار عرفانی پایان سده چهارم و اوایل سده پنجم هجری به زبان عربی تالیف می شد و تا این روزگار هنوز هیچ اثر عرفانی نمانده است که به زبان فارسی تالیف شده باشد. از اوایل سده پنجم اهل معرفت برای تالیف متون عرفانی به زبان فارسی همت گماردند و با نگارش منابع مهم عرفانی به زبان فارسی هم در سیر تطور عرفان و تصوف و هم در حوزه زبان و ادب فارسی تحول بزرگی پدید آوردند. از جمله آثار و نتایج این رویداد بزرگ علمی و ادبی آن بود که از یک سو عرفان و تصوف اسلامی در حوزه زبان فارسی مجال یافت تا با مخاطبان بیشتری پیوند پیدا کند و روزه مخاطبان را از دایره خواص به حریم عمومی جامعه بسط دهد و از سوی دیگر زبان فارسی که وظیفه بیان مفاهیم، تعالیم و مواجید عرفانی را برعهده گرفته بود بر ظرفیت خود افزود و کوشید آن مفاهیم و تعالیم ارزشمند را به زیباترین و هنرمندانه ترین شکل ممکن به دایره مخاطبان خاص و عام منتقل کند.

محتوا و مضمون این تالیفات، تعالیم و مواجید عرفانی در دو ساحت اصول و مبانی و همچنین فروع و آداب عرفانی است که به شیوه های مختلف بیان شده است.

شیوه‌های بیان مفاهیم و دریافتهای عرفانی به زبان فارسی از همان سده پنجم چندان تنوع یافت که به شکل‌گیری زبانی به نام زبان عرفانی با شاخه‌های مختلف انجامید و مجموعه تالیفات عرفانی را در چند گروه جای داد.

بخشی از آثار عرفانی که به زبان فارسی پدید آمد ترجمه متون مهم و تاثیرگذار عرفانی عربی است که از همان قرن پنجم پدید آمد و در دوره‌های بعد نیز ادامه یافت. می‌توان از نخستین متون عرفانی عربی که به فارسی برگردانده شد به کتاب التعرف ابوبکر کلابادی اشاره کرد که در سده چهارم تالیف شد. مستملی بخاری در اواخر سده چهارم و اریل سده پنجم این کتاب را شرح کرد. وی در شرح خود که به نام شرح تعرف شهرت یافت، ضمن بیان و تفسیر عبارات و آراء کلابادی نوعی ترجمه آن را نیز به دست داد. بعد از التعرف کتاب مهم دیگری به نام الرسالة القشیریه به فارسی ترجمه شد. الرسالة کتاب مهمی به زبان عربی بود که شاگردان ابوالقاسم قشیری آن را در اواخر عمر مولف یا کمی بعد از درگذشت وی به فارسی برگرداندند.

الرسالة القشیریه از امهات متون عرفانی است که بعد از تالیف در کانون توجه اهل معرفت قرار گرفت. بدان سبب که حجة الحاطبان این اثر خواص و عوام بودند و عامه مردم اغلب با زبان اهل علم یعنی عربی آشنایی نداشتند و نمی‌توانستند سهل و بی‌واسطه از این منبع عرفانی استفاده کنند از خواص شاگردان قشیری خواستند تا این اثر را به فارسی برگردانند. این ترجمه از این جهت که زبانی فکری و تعلیم قشیری را به زبان فارسی تبیین می‌کند اهمیت خاصی دارد و در سیر تالیفات عرفانی فارسی نقش مهمی ایفا می‌کند.

تصحیح این متن از حدود سال ۱۳۸۵ آغاز شد و در پیشگفتار الرسالة القشیریه در سال ۱۳۹۱ وعده دادیم که با استعانت از عنایات خداوند بزرگ یکی از گزارشهای ترجمه رساله قشیریه را در شمار مجموعه آثار عرفانی قطب علمی تحقیق در متون حکمی و عرفانی دانشگاه اصفهان منتشر خواهیم کرد. اکنون که متن مصحح آن آماده نشر گردیده و امکان وفای به عهد فراهم آمده است بر آستان ایزد منان سجده شکر به جای می‌آوریم و او را به سبب اعطای نعمتهای بی‌شمارش سپاس می‌گذاریم.

از همکاران بزرگوار و پژوهشگران فاضلی که ما را در انجام مراحل تحقیق و تصحیح این متن یاری رساندند صمیمانه قدردانی می‌کنیم و سپاسگزار همت بلند آنانیم:

از همکار ارجمند آقای دکتر احسان رئیسی که در فراهم آوردن مقدمات کار و بازخوانی متن و یادآوری نکات سودمند سخت کوشیدند و بی‌تردید در شکل‌گیری این کار نقش مهمی ایفا کردند، سرکار خانم مهنوش بیات که در فراهم آوردن تعلیقات و فهرس سه‌گانه‌ی مهم برعهده داشتند، آقای سید مجتبی محمدی که صفحه‌آرایی آن را پذیرفتند، خانم اعظم طغیانی و مریم رحیمی که امور اجرایی را هماهنگ کردند و آقای علی‌اصغر علی‌کسبیست‌نویس را مصروف نشر پژوهشهای علمی و ادبی کرده‌اند.

و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

مصححان

دانشگاه اصفهان

آبان ماه ۱۳۹۶

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه مصححان.....	هفده
۱. احوال و زندگانی.....	نوزده
۲. سنت و مشرب عرفانی قشیری.....	بیست
۱-۲. سنت عرفانی قشیری.....	بیست و سه
۱-۲. بیت و هدف.....	بیست و سه
۲-۱. روش حل معانی.....	بیست و شش
۳-۱. موضوعات و مباحث.....	بیست و هشت
۴-۱. زبان عرفانی.....	بیست و نه
۵-۱. نظام پرورشی و تربیتی.....	سی
۲-۲. مشرب عرفانی قشیری.....	سی و یک
۳. آثار قشیری.....	سی و چهار
۴. ترجمه رساله قشیریه.....	سی و پنج
۱-۴. ویژگیهای زبانی ترجمه رساله قشیریه.....	سی و شش
۲-۴. جایگاه ترجمه ابوعلی عثمانی.....	چهل و یک
۳-۴. ضرورت تصحیح مجدد ترجمه رساله قشیریه.....	چهل و چهار
۵. نسخه‌شناسی و شیوه تصحیح.....	چهل و چهار
۱-۵. معرفی نسخه‌ها و منابع تصحیح.....	چهل و چهار
۱-۱. نسخه کتابخانه ایاصوفیا.....	چهل و پنج
۲-۱. نسخه موزه بریتانیا.....	چهل و شش
۳-۱. نسخه لالاسماعیل.....	چهل و هشت
۴-۱. متن عربی الرسالة القشیریه.....	چهل و هشت
۲-۵. شیوه تصحیح.....	چهل و نه
۳-۵. شیوه تنظیم متن.....	چهل و نه
پی‌نوشتها.....	پنجاه و پنج

عنوان

صفحه

متن ترجمه رساله قشيره

[مقدمه مؤلف]	۱
فصل	۵
در بیان اعتقاد این طایفه در مسائل اصول	۵
فصل	۱۷
این فصول مستمل است بر بیان اعتقاد ایشان در توحید	۱۷
باب اول	۲۱
در ذکر مشاج بر این طریقت	۲۱
ابواسحاق ابراهیم بن احمد بن منصور	۲۲
ابوالفیض ذوالنون سنسری	۲۴
ابوعلی الفضیل بن عیاض	۲۵
ابومحفوظ معروف بن فیروز الکرخی	۲۷
ابوالحسن سرّ السقطی	۲۹
ابونصر بشر بن الحارث الحافی	۳۱
ابوعبدالله حارث بن اسد المحاسبی	۳۴
ابوسلیمان داود بن نصیر الطائی	۳۶
ابوعلی شقیق بن ابراهیم البلخی	۳۸
ابویزید طیفور بن عیسی البسطامی	۴۰
ابومحمد سهل بن عبدالله التستری	۴۲
ابوسلیمان عبدالرحمان بن عطیة الدارانی	۴۴
ابوعبدالرحمان حاتم بن عنوان الأصم	۴۶
ابوزکریا یحیی بن معاذ الرازی	۴۸
ابوحامد احمد بن خضرویه البلخی	۴۹
ابوالحسن احمد بن ابی الحواری	۵۰
ابوحفص عمر بن سالم الحداد	۵۱
ابوتراب عسکری بن حصین النخشی	۵۱
ابوعثمان سعید بن اسماعیل الحیری	۵۳

صفحه

عنوان

٥٥	ابوالحسين احمد بن محمد النورى
٥٦	ابوعبدالله احمد بن يحيى الجلا
٥٧	ابومحمد رويم بن احمد
٥٨	ابوعبدالله محمد بن الفضل البلخى
٦٠	ابومحمد عبدالله بن خبيق
٦١	ابوعلى احمد بن عاصم الانطاكى
٦١	ابوالسرى صوري عمار
٦٢	ابوصالح بن احمد بن عمار القصار
٦٣	ابوالقاسم الجنيد بن محمد
٦٤	ابوبكر احمد بن اسر الزنى الكبير
٦٤	ابوعبدالله عمرو بن سماز مكي
٦٧	سمنون بن حمزه
٦٨	ابوعبيد البسرى
٦٩	ابوالقوارس شاه بن شجاع الكرماني
٦٩	يوسف بن الحسين
٧٠	ابوعبدالله محمد بن على الترمذى
٧١	ابوبكر محمد بن عمر الوراق الترمذى
٧١	ابوسعيد احمد بن عيسى الخزاز
٧٢	ابوعبدالله محمد بن اسماعيل المغربي
٧٢	ابوالعباس احمد بن محمد بن مسروق
٧٣	ابوالحسن على بن سهل الاصفهاني
٧٤	ابومحمد احمد بن محمد بن الحسين الجزيري
٧٤	ابوالعباس احمد بن محمد بن سهل بن عطا الأدمى
٧٥	ابواسحاق ابراهيم بن احمد الخواص
٧٦	ابومحمد عبدالله بن محمد الخزاز
٧٦	ابوالحسن بنان بن محمد الحمال
٧٧	ابوحمزة البغدادي البزاز
٧٨	ابوبكر محمد بن موسى الواسطي
٧٩	ابوالحسن على بن محمد بن سهل الصائغ الدينوري

عنوان

صفحه

۷۹	ابواسحاق ابراهیم بن داود الرقی
۸۰	ممشاد الدینوری
۸۰	خیر النساج
۸۲	ابوحزمة الخراسانی
۸۲	ابوبکر دلف بن محمد جدر الشبلی
۸۴	ابومحمد عبدالله بن محمد المرتعش
۸۴	ابوعلی مدین محمد الرودباری
۸۵	ابو محمد عبدالله بن منازل
۸۶	ابوعلی محمد بن دالوهاب الثقفی
۸۶	ابوالخیر الاقفا
۸۷	ابوبکر محمد بن علی الکاتبی
۸۷	ابویعقوب اسحاق بن محمد النهری
۸۸	ابوالحسن علی بن محمد المزی بن النعمان
۸۹	ابوعلی بن الکاتب
۸۹	مظفر القرمیسینی
۹۰	ابوبکر عبدالله بن طاهر الابهری
۹۰	ابوالحسین بن بنان
۹۱	ابواسحاق ابراهیم بن شیخان القرمیسینی
۹۱	ابوبکر الحسین بن علی بن یزدانبار
۹۱	ابوسعید بن الأعرابی
۹۲	ابوعمر محمد بن ابراهیم الزجاجی النیسابوری
۹۳	ابومحمد جعفر بن محمد بن نصیر
۹۳	ابوالعباس القاسم بن القاسم السیاری
۹۴	ابوبکر محمد بن داود الدینوری
۹۴	ابومحمد عبدالله بن محمد الرازی
۹۵	ابوعمر اسماعیل بن نجید
۹۶	ابوالحسن علی بن احمد بن سهل البوشنجی
۹۶	ابوعبدالله محمد بن خفیف الشیرازی
۹۷	ابوالحسن بندار بن الحسین الشیرازی

صفحه

عنوان

۹۸	ابوبکر الطمستانی.....
۹۸	ابوالعباس احمد بن محمد الدینوری.....
۹۹	ابوعثمان سعید بن سلام المغربي.....
۱۰۰	ابوالقاسم ابراهیم بن محمد النصر آبادی.....
۱۰۱	ابوالحسن علی بن ابراهیم الخصری البصری.....
۱۰۱	ابوعبدالله احمد بن عطا الوردباری.....
۱۰۵	باب دوم.....
۱۰۵	در تفسیر 'طهایی که در میان این طایفه رود.....
۱۰۶	الوقت.....
۱۰۸	المقام.....
۱۰۹	الحال.....
۱۱۱	القبض و البسط.....
۱۱۴	الهیة و الانس.....
۱۱۵	التواجد و الوجد و الوجود.....
۱۱۹	الجمع و التفرقة.....
۱۲۲	الفناء و البقاء.....
۱۲۴	الغیبة و الحضور.....
۱۲۶	صحو و السكر.....
۱۲۸	الشرب و الذوق.....
۱۲۹	المحو و الاثبات.....
۱۳۰	الستر و التجلی.....
۱۳۲	المحاضرة و المكاشفة و المشاهدة.....
۱۳۳	اللوایح و الطوالع و اللوامع.....
۱۳۵	البواده و الهجوم.....
۱۳۵	التلوین و التمكن.....
۱۳۸	القرب و البعد.....
۱۴۱	الشريعة و الحقيقة.....
۱۴۱	النفس.....

صفحه	عنوان
۱۴۲	الخواطر.....
۱۴۴	علم اليقين و عين اليقين و حق اليقين.....
۱۴۴	الوارد.....
۱۴۵	لفظ الشاهد.....
۱۴۶	نفس.....
۱۴۷	الروح.....
۱۴۸	البر.....
۱۴۹	باب سوم.....
۱۴۹	اندر توبه.....
۱۵۹	باب چهارم.....
۱۵۹	اندر مجاهده.....
۱۶۵	باب پنجم.....
۱۶۵	اندر خلوت و عزلت.....
۱۷۱	باب ششم.....
۱۷۱	اندر تقوى.....
۱۷۷	باب هفتم.....
۱۷۷	اندر ورع.....
۱۸۵	باب هشتم.....
۱۸۵	اندر زهد.....
۱۹۳	باب نهم.....
۱۹۳	اندر صمت.....
۲۰۱	باب دهم.....
۲۰۱	اندر خوف.....
۲۱۱	باب یازدهم.....
۲۱۱	اندر رجا.....

صفحه	عنوان
۲۲۳	باب دوازدهم.....
۲۲۳	اندر حزن.....
۲۲۷	باب سیزدهم.....
۲۲۷	اندر جوع و ترک شهوات.....
۲۳۱	باب چهاردهم.....
۲۳۱	اندر خشر و تواضع.....
۲۳۹	باب پانزدهم.....
۲۳۹	اندر مخالفت نفس و ذکر عیوب آن.....
۲۴۵	باب شانزدهم.....
۲۴۵	اندر حسد.....
۲۴۹	باب هفدهم.....
۲۴۹	اندر غیبت.....
۲۵۳	باب هجدهم.....
۲۵۳	اندر قناعت.....
۲۵۷	باب نوزدهم.....
۲۵۷	اندر توکل.....
۲۷۱	باب بیستم.....
۲۷۱	اندر شکر.....
۲۷۹	باب بیست و یکم.....
۲۷۹	اندر یقین.....
۲۸۵	باب بیست و دوم.....
۲۸۵	اندر صبر.....
۲۹۳	باب بیست و سوم.....
۲۹۳	اندر مراقبت.....

صفحه	عنوان
۲۹۹.....	باب بیست و چهارم.....
۲۹۹.....	اندر رضا.....
۳۰۵.....	باب بیست و پنجم.....
۳۰۵.....	اندر عبودیت.....
۳۱۱.....	باب بیست و ششم.....
۳۱۱.....	اندر اراده.....
۳۱۷.....	باب بیست و هفتم.....
۳۱۷.....	اندر استقامت.....
۳۲۱.....	باب بیست و هشتم.....
۳۲۱.....	اندر اخلاص.....
۳۲۵.....	باب بیست و نهم.....
۳۲۵.....	اندر صدق.....
۳۲۹.....	باب سیام.....
۳۲۹.....	اندر خیا.....
۳۳۵.....	باب سی و یکم.....
۳۳۵.....	در حزیت.....
۳۳۹.....	باب سی و دوم.....
۳۳۹.....	اندر ذکر.....
۳۴۷.....	باب سی و سوم.....
۳۴۷.....	اندر فتوت.....
۳۵۵.....	باب سی و چهارم.....
۳۵۵.....	اندر فراست.....
۳۷۱.....	باب سی و پنجم.....
۳۷۱.....	اندر خلق.....

صفحه	عنوان
۳۸۱	باب سی و ششم.....
۳۸۱	اندر سخاوت.....
۳۹۱	باب سی و هفتم.....
۳۹۱	اندر غیرت.....
۳۹۹	باب سی و هشتم.....
۳۹۹	اندر ولا.....
۴۰۵	باب سی و نهم.....
۴۰۵	اندر دعا.....
۴۱۷	باب چهل.....
۴۱۷	اندر فقر.....
۴۲۹	باب چهل و یکم.....
۴۲۹	اندر تصوف.....
۴۳۵	باب چهل و دوم.....
۴۳۵	اندر ادب.....
۴۴۱	باب چهل و سوم.....
۴۴۱	اندر احکام ایشان از سفر.....
۴۵۱	باب چهل و چهارم.....
۴۵۱	اندر صحبت.....
۴۵۹	باب چهل و پنجم.....
۴۵۹	اندر توحید.....
۴۶۵	باب چهل و ششم.....
۴۶۵	اندر احوال ایشان در خروج از دنیا.....
۴۷۷	باب چهل و هفتم.....
۴۷۷	اندر معرفت.....

عنوان

صفحه

باب چهل و هشتم.....	۴۸۵
اندر محبت.....	۴۸۵
باب چهل و نهم.....	۴۹۹
اندر شوق.....	۴۹۹
باب پنجاهم.....	۵۰۷
اندر خفا قلب مشایخ و ترک خلاف بر ایشان.....	۵۰۷
باب پنجاه و یکم.....	۵۱۱
اندر سماع.....	۵۱۱
باب پنجاه و دوم.....	۵۳۱
اندر اثبات کرامات.....	۵۳۱
باب پنجاه و سوم.....	۵۸۱
اندر رؤیا القوم.....	۵۸۱
باب پنجاه و چهارم.....	۵۹۹
اندر وصیت به مریدان.....	۵۹۹
تعلیقات.....	۶۲۱
نمایه‌ها.....	۶۹۵
۱. آیات.....	۶۹۷
۲. احادیث.....	۷۰۵
۳. دعاها، ترکیبها و عبارات عربی.....	۷۰۹
۴. اشعار.....	۷۱۳
۵. حکایات.....	۷۱۹
۶. اصطلاحات.....	۷۳۷
۷. لغات و ترکیبات.....	۷۸۷
۸. ترکیبات عطفی.....	۸۰۵
۹. اعلام.....	۸۱۷

صفحه	عنوان
۱۴۱	۱۰. کتابها
۱۴۳	۱۱. مکانها
۱۴۷	۱۲. حیوانات
۱۴۹	۱۳. میوه‌ها
۱۵۱	۱۴. معدود و عدد
۱۵۳	۱۵. عدد، معدود
۱۶۱	۱۶. تعالیمات
۱۷۳	منابع و مأخذ